

знамъ. Тукъ го давамъ както е въ черновката ми съ тогавашното правописание. Ето го :

„Като нѣщо доказано ся мысли, че Българскія народъ, съ качества които притежава, е, слѣдъ османскія, втората масса, връхъ която тѣжи и почива огромното здание на славната османска държава въ Европа. Разгледано отъ близо туй ся евява да е несъмнѣнна истина; Българскія народъ съ многочисленността си, съ землището което населява и обработва, съ доказанья неговъ миролюбивъ и трудолюбивъ характеръ, притежава и още едно свойство, което го и още по-добрѣ прави, да е привързанъ о настоящето си политическо положение и, слѣдователно, да бжде една отъ здравитѣ подпорки на държавата, въ качеството му подданикъ на тая държава.

„За да пояснимъ какво е това свойство, този характеръ, у наша народъ, трѣба да разгледамъ миналото на този народъ. Защото, ако настоящето е учителъ на бжджщето, то минжлото е тълкователъ на настоящето; примѣритѣ отъ минжлото могатъ да бждатъ най-добритѣ сжди за настоящето на единъ народъ. Слѣдователно, нека ми бжде простено да ся отнесж назадъ до онуй врѣме, когато българскія народъ имаше своята историческа самостоятелностъ.

„Въ изучваніето характера на единъ народъ, въ изучваніето на стремленията му, тѣй сждо въ изучваніето на неговитѣ нужди, стои шрвото искусство на държавнитѣ мъжъе, за да ползуватъ държавата отъ тѣзи свойства на онзи народъ, който е съчетанъ на тѣзи държава. Лесно е на доктора да изцѣри болѣстѣтж, стига само да я распознае.

„По слабитѣ си сили и по малката опитностъ, която съмъ придобилъ и като членъ на този народъ, и като служителъ на държавата, азъ ще се постарая тука, воденъ отъ историческитѣ доказателства за характера и стремленията на Българитѣ, да поясня, какво е туй свойство у наша народъ, което го прави да бжде повече привързанъ къмъ престола на славнитѣ Султани, отъ колкото го правятъ да бжде такъвъ другитѣ му качества и преимущества.

„Въ историческия си животъ, слѣдъ като се настанихж на балканскія полуостровъ, Българитѣ не бѣхж толкова нападатели на съсѣднитѣ държави, колкото отбранители на себе си и на земята си отъ тѣзи държави. Истина, нашитѣ прадѣди сж правели военни походи на северъ срѣщу Маджаритѣ и на югъ срѣщу Византійската Имперія, но туй е бывало сѣкога предизвикано отъ посягателствата на тѣзи държави върхъ собствеността на Българитѣ и тѣхнитѣ походи сж имали за цѣль да си огнематъ заграбеното и да си отмстятъ. Българитѣ сж браили земята и народността си. Това сж правили тѣ най-вече срѣщу Визант. Имперія, която не веднѣжъ е сполучвала да постигне цѣльта си върху Българитѣ. Усиліята на Българитѣ за да бранятъ себе си отъ поглѣщаніето на гордия тогива гърцизмъ увѣковѣчиха кървавжтж борбж между двѣтѣ съпредѣлни племена, Българи и Гърци, на която идваніето на Османскія народъ даде край, като тури и единтѣ и другитѣ подъ властью на